Opłata uiszczona rycz. Tarnów, dnia 21 listopada 1930. Cena egzemplarza 25 gr.

PRENUMERATA:
kosztuje z dostawą w miejscu:
miesięcznie —·90 Zł.
kwartalnie 2·70 „
półrocznie 5·40 „
rocznie 10·80 „
Prenumerata zamiejscowa:
miesięcznie 1 zł.
kwartalnie 3 „
półrocznie 6 „
rocznie 12 „

HASŁO

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Rejtana 7. I. p. tel. 506. Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 42. Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny) Rok V.

Wielkie zwycięstwo listy prorządowej

Naród przemówił.

Zaprawdę wielkiem wydażeniem dziejowym stał się ostatni dzień niedzielny dla Polski. Po tygodniowych agitacjach złączonych centrolewców, którzy niby w imię obrony „prawa i wolności" próbowali przekonać wyborców, że pro wadzą walkę o demokrację i że rząd Marszałka Piłsudskiego jest ukrytą dyktaturą, nareszcie przemówił naród, który nauczył się w chwilach ciężkich zwracać się z ufnością do Wielkiego Budowniczego i dziś przygniatającą większością oddał swe głosy na Jego listę, aby Marszałek Józef Piłsudski mógł ze spokojem prowadzić akcję wzmocnienia naszej młodej państwowości.

Poraz pierwszy mamy większość sejmową, na której może się oprzeć trwała władza wykonawcza.

Rezultat niedzielnych wyborów umożliwi spokojną pracę wewnętrzą w państwie. Przez harmonijną współpracę sejmu z rządem uporządkują się nasze stosunki wewnętrzne, rząd będzie mógł spokojnie zająć się kwestją naprawy gospodarczej w kraju a wzmocnienie rządu przez większość sejmową współpracującą z nim wywrze wybitnie korzystne wrażenie zagranicą i ułatwi nam zdobycie pożyczki poważnej a nie „parszywej" co razem z otwarciem rynków zbytu dla naszego zboża i przemysłu stanie się nową erą pomyślności Polski.

Do SENATU głosuj tylko na 1

Jeszcze jeden wysiłek.

Jeszcze jedna niedziela. Dnia 26 musimy znowu jak jeden mąż stanąć w lokalu wyborczym i oddać 1. do urny, aby zwycięstwo listy rządowej było absolutne. Nie trzeba lekceważyć wyborów do senatu i upajając się olkrzymiem zwycięstwem wyborów do sejmu zaniedbać oddania swego głosu na listę senacką.

Niechaj każdy prawy obywatel w niedzielę dnie 26 spełni swą obywatelską powinność, a lista Bloku zwycięży i tutaj, zaś nowy senat stanie razem ze sejmem do państwowotwórczej współpracy z rządem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Ostateczny wynik wyborów sejmowych.

Lista Nr. 1 (BB) otrzymuje 248 mandatów.
Lista Nr. 4 (Endecja) otrzymuje 64 mand.
Lista Nr. 7 (Centrolew) otrzymuje 79 mand. w tem PPS—CKW. 23 mand., P.S.L. Piast 15 mand., Str. Chł. 18 mand., NPR. 8 mand. Wyzwolenie 15. Lista Nr. 11 (Ukr. i Białor.) otrzymają 22 mandaty.
Lista Nr. 12 (Niemcy) otrzymuje 5 mand.
Lista Nr. 19 (Chadecja) otrzymuje 14 mand.
Lista Nr. 22 (komuniści) otrzymuje 5 mand.
Listy Nr.Nr. 14, 17, 18 (żydowskie) otrzymują 8 mandatów.

Jakie zmiany zaszły w składzie liczbowym klubów parlamentarnych.

Blok współpr. z Rządem w r. 1928 miała 122 mandatów, obecnie 248; zyskał więc 12, mandatów.

PPS.—CKW. w r. 1928 miała 63 mandaty, obecnie 23 mandaty, strata wynosi 40 mandatów.

Wyzwolenie w r. 1928 miało 40 mandatów, obecnie 15, strata 25 mandatów.

PSL. Piast w r. 1928 miało 21 mandatów, obecnie 15, strata 6 mandatów.

Stronnictwo Chłopskie w r. 1928 miało 26 mandatów, obecnie 18, strata 8 mandatów.

NPR. prawica w r. 1928 miało 14 mandatów, obecnie 8, strata 6 mandatów.

Endecja w r. 1928 miało 37 mandatów, obecnie 64, zysk 27 mandatów.

Chadecja w r. 1928 miała 15 mandatów, obecnie 14, strata 1 mandat.

Niemcy w r. 1928 mieli 19 mandatów, obecnie 5, strata 14 mandatów.

Ukraińcy i Białorusini w r. 1928 mieli 49 mandatów, obecnie 22, strata 27 mandatów.

Żydzi w r. 1928 mieli 13 mandatów, obecnie 8 strata 5 mandatów.

Komuniści w r. 1928 mieli 7 mandatów, obecnie 5, strata 2 mandatów.

Jak wypadły wybory w okręgu tarnowskim.

Oddano głosów 226.668, unieważniono 1447. Na listę Nr. 1. głosowało 89.278, na Nr 5. — 761 głosów, na 6. — 345, Nr. 7. — 145.686, na Nr. 14. — 5.291.

Lista Nr. 1. uzyskała 3 mandaty, Nr. 7. 4 mandaty.

W samym mieście Tarnowie głosowano w większości na jedynkę. Nastrój w lokalach wyborczych i w mieście był bardzo poważny. Żydzi ortodoksi głosowali jak jeden mąż na jedynkę, wywołując ataki wciekłe u sjonistów, którym się zdawało, że ortodoksi nie ośmielą się jawnie głosować na jedynkę wobec zajadłych ataków gazetki sjonistycznej.

Wynik w samym mieście był następujący: na 1. — 7.182, na 5. — 1.037, na 7. — 4.870, na 3. — 13, na 14. — 3.108. Powiat Tarnów dał na 1. — 17.420, na 7. — 30.720. Brzesko lista Nr. 1. — 10.342, 7. — 29.340. Dąbrowa 1. — 11.440, 7. — 18.600. Grybów 1. — 9.700, 7. — 12.730. Gorlice 1. — 24.300, 7. — 9.400. Pilzno 1. — 5.670, 7. — 15.006.

Podpisany oświadcza, że zarzuty uczynione firmie S. Haber i Synowie w Tarnowie odnośnie do ich przedsiębiorstwa były bezpodstawne, na mylnej informacji oparte. Takowe cofam jako nieprawdziwe i firmę przepraszam.

Filip Falek.

Wiceminister Pieracki w Tarnowie.

W piątek dnia 14 odbyło się w sali Sokoła zebranie przedwyborcze urządzone przez miejski komitet wyborczy. Przewodniczył dr. Skowroński, sekretarzował p. Hajdukiewicz.

Pięknym przemówieniem zagaił zebranie p. burmistrz dr. Skowroński, omawiając doniosłość chwili obecnej, wykazując jak wielkie znaczenie dla Polski ma fakt, że Marszałek Józef Piłsudski stanął na czele listy BBWR. i że odpowiedzią Narodu powinno być masowe głosowanie na listę Nr. 1., gdyż **jedyną ostoją naszą, jedyną opieką naszą jest osoba Marszałka Józefa Piłsudskiego, zaprawionego w boju partyzanckim, niezwyciężonego w wojnie regularnej, marszałka, którego autorytet w armji i narodzie jest wprost wyjątkowy, a wobec zagranicy jedyny.**

Poczem zabrał głos wiceminister Pieracki, czołowy kandydat listy BBWR. okręgu tarnowskiego.

W mowie swej wicemin. Pieracki wskazał na wady ustroju, na które złożyły się dwa czynniki: przesadny liberalizm oraz negatywne ustosunkowanie się dzielnic polskich do idei państwowej.

Dopiero rewolucja majowa otworzyła społeczeństwu oczy na rzeczywistość. Rewolucja majowa nie była walką z demokracją — była walką o naprawę demokracji. Forma istotnej demokracji wymaga suwerenności narodu, reprezentowanego przez trzy czynniki: przez władzę ustawodawczą, rząd oraz władzę sądowniczą. W konstytucji marcowej ułożono wadliwie stosunek władzy ustawodawczej do rządu i w konsekwencji otrzymaliśmy w legislatywie ciało rządzące nieodpowiedzialne, które przestało być emanacją narodu dla stanowienia ustaw i kontroli rządu, a stało się oligarchją, związkiem zawodowym posłów.

Naprawa konstytucji musi zatem wysunąć na pierwszy plan czynnik, regulujący równowagę władz, tj. Prezydenta Rzplitej.

Niesłuszne zarzuty opozycji w sprawach gospodarczych.

Przedstawiwszy szczegóły koniecznej naprawy ustroju, p. Pieracki przeszedł do omówienia obecnej sytuacji gospodarczej. Wskazał on, że zarzuty opo-

zycji przeciw rządowi na tle sytuacji gospodarczej byłyby słuszne, gdyby przesilenie było zjawiskiem wyłącznie polskiem i gdyby było wywołane polityką gospodarczą rządu Marsz. Piłsudskiego. Tymczasem kryzys gospodarczy ma znaczenie ogólno-światowe i można śmiało powiedzieć, że w żadnym kraju, z wyjątkiem może jednej Francji, kryzys nie ma tak łagodnego przebiegu, jak właśnie u nas. Tu przytoczył wicem. Pieracki cyfry, ilustrujące spadek produkcji i wzrost bezrobocia w poszczególnych państwach.

„Jest więc dowodem dużej niesumienności i przewrotności partyj opozycyjnych, że to wszystko przemilczają i że w sposób nieodpowiedzialny winią rząd za ciężką sytuację gospodarczą państwa, jak gdyby Polska stanowiła lub stanowić miała szczęśliwą wyspę w ogólnym kryzysie, który ogarnia najpotężniejsze organizmy gospodarcze świata.

Opozycja zdaje się również zapominać o tem, że w najtrudniejszych warunkach rząd polski nie wypuścił z rąk trzech najważniejszych atutów, od których zależy gospodarcza równowaga życia państwowego: stałej waluty, bezdeficytowego budżetu oraz zrównoważonego bilansu handlowego.

Niedawno temu podniósł się kurs dolara na giełdzie w Berlinie, jednocześnie zaś utrzymał się kurs marki niemieckiej w Warszawie. Spekulacja wykorzystała ten moment, skutkiem czego nastąpiło chwilowe podniesienie się kursu dolara w Warszawie.

Prasa opozycyjna wszelkich odcieni ze źle ukrywaną radością przyjęła zwyżkę dolara jako zapowiedź upragnionego bankructwa polityki gospodarczej rządu. Gdy zaś kurs dolara się obniżył, z łamów prasy opozycyjnej zniknęły nagle biuletyny z frontu walutowego. Nikt nie troszczył się o to, ażeby poinformować obywateli, iż „nadzieje“ na spadek waluty polskiej okazały się przedwczesne.

Następnie wicemin. Pieracki przedstawił prace inwestycyjne rządu, przechodząc do zrównoważenia budżetu. Nawet najbardziej surowa krytyka musi uznać wyniki pracy nad zrównoważeniem budżetu w Polsce uwieńczone zupełnem powodzeniem, za dzieło wielkiej umiejętności. Wszakże w kraju tak zasobnym w kapitały jak Niemcy, deficyt budżetowy za ostatni rok wyniósł przeszło 3 miljardy zł. Został on pokryty przez zmniejszenie urzędników oraz znaczne obniżenie płac urzędników, częściowo przez pożyczkę wewnętrzną.

Rząd Marszałka Piłsudskiego na taką drogę nigdy nie pójdzie, potrafi bowiem utrzymać równowagę bez krzywdy urzędników państwowych, stosując t. zw. kompresje wydatków administracyjnych w budżetach poszczególnych ministerstw.

Mówca podkreślił zasługi społeczeństwa około utrzymania równowagi budżetu, poczem omówił obszernie kwestje pożyczek zagranicznych oraz zniżkę cen zbożowych i działalność rządu w zakresie uporządkowania rynku wewnętrznego.

Dwie drogi.

„Większość musi stanąć do współpracy z Marszałkiem Piłsudskim, który bierze na swoje barki odpowiedzialność za rządzenie państwem w tych niesłychanie trudnych warunkach. Możemy być pewni, że Marszałek nie ustanie w pracy, dopóki starczy Mu sił, nawet gdyby obecna próba zbudowania zdrowych podwalin dla życia państwa zawiodła, ale stanie on wtedy przed koniecznością wkroczenia na drogę dłuższą i kosztowniejszą. Od was zależy w dużej mierze, jaka droga zostanie obrana“.

Zgromadzeni obdarzyli przemówienie wiceministra gromkiemi oklaskami.

W końcu zabrał głos kandydat listy Nr. 1. p. prof. Patyna, który w godzinnem, płomiennem przemówieniu zobrazował prace Marszałka Józefa Piłsudskiego, ataki opozycji i obowiązki Narodu wobec Wodza.

Ze Związku Zjednoczonych Żydów dla współpracy z Rządem.

Dnia 18 bm. odbyło się zgromadzenie Zw. Zjednoczonych Żydów przy współudziale ortodoksji inteligencji i przedstawicieli kupców, na którem uchwalono wysłać depeszę hołdowniczą do Marszałka Piłsudskiego oraz depesze gratulacyjną do posłów ziemi tarnowskiej z listy Nr. 1. Dalej uchwalono nie przerywać pracy, tylko coraz silniej się jednoczyć i organizować w celu stworzenia, na ulicy żydowskiej elementu państwowo twórczego.

Dlatego też uchwalono jednomyślnie z okazji wyborów do senatu, wytężyć wszystkie siły aby Żydzi ławą szli za listą Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zebrani protestują przeciwko napadom i kalumniom „Tygodnika Żydowskiego“ oficjalnego organu sjonistów tarnowskich, który to od jakiegoś czasu miota się na ortodoksów za ich współpracę z rządem i na ich działaczy rzuca stek wyzwisk.

Wobec postępowania przedstawicieli sjonistów na ratuszu i w kahale przy każdej sposobności podkreślających, że są przedstawicielami całego żydostwa a wobec ich zawsze skrajnego partynictwa, zgromadzeni żydzi domagają się aby zrezygnowali ze swoich stanowisk tak w magistracie jak i w kahale, gdyż większość żydowska nie ma do nich zaufania. **M.**

W sprawie budowy pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przyłączając się do realizacji myśli wyrażenia wdzięczności Wodzowi Narodu w 10-tą rocznicę zwycięskiego zakończenia wojny— pojętej przez budowę pomnika Marszałka na ziemi tarnowskiej — korpusy oficerski i podoficerski 16 p. p. złożyły do dyspozycji mającego się utworzyć komitetu łączną kwotę 1060 zł. a mianowicie: oficerowie 500 zł., zaś podoficerowie 560 zł. Kwota ta pozostaje do dyspozycji komitetu u płatnika 16 p.p. w Tarnowie. Powyższe nie przesądza dalszych składek.

D-ca pułku: *Myszkowski* płk. dypl.

Należy się spodziewać, że już w najbliższych dniach utworzy się komitet, który pokieruje pracami nad rychłem ufundowaniem pomnika wielkiego Wodza i Budowniczego Narodu.

Hojny dar korpusu oficerskiego i podoficerskiego 16 p. p., który łącznie ze skromnym datkiem Redakcji „Hasła“ czyni 1110 zł., pobudzi napewno do ofiarności społeczeństwo tarnowskie i pomnik Wielkiego Polaka stanie w naszem mieście jako świadectwo wdzięczności ziemi tarnowskiej dla zwycięskiego Wodza.

Korpusowi oficerów i podoficerów 16 p.p. składamy serdeczne podziękowanie za tak hojny dar.

Podpisanie nowej pożyczki zagranicznej.

Jak się dowiadujemy, wczoraj zakończone zostały pomyślnie rokowania o poważną pożyczkę zagraniczną, w związku z przedłużeniem kontraktu dzierżawnego na monopol zapałczany. Kontrakt został zawarty na nowych], racjonalniejszych warunkach. Komunikat urzędowy w tej sprawie ogłoszony będzie w najbliższym czasie. Suma pożyczki według posiadanych przez nas wiadomości nieurzędowych wynosić ma od 25 do 30 miljonów.

Rocznica Powstania listopadowego

Dnia 30 bm. odbędzie się uroczysty obchód 100-letniej rocznicy powstania listopadowego.

Komitet uroczystości który obradował w ubiegłym tygodniu uchwalił następujący program. Dnia 29 capstrzyk przez ulice miasta. W capstrzyku wezmą udział orkiestry: wojskowa, rzemieślnicza, szkolna i mościcka.

Dnia 30 o 9-tej rano nabożeństwo w kościele katedralnym z kazaniem, oraz nabożeństwo w synagodze. O godz. 10-tej defilada wojska, P. W. i delegacji ze sztandarami.

O godz. 11·30 Akademja urządzona staraniem Rodziny Wojskowej. Na program akademji składają się przemówienia pułk. Myszkowskiego, śpiew, deklamacje, chór i orkiestra symfoniczna. Wieczór odbędzie się uroczyste przedstawienie w Sokole. W szkołach będą urządzane osobne uroczystości.

Manifestacja mieszkańców Tarnowa z powodu zwycięstwa listy Nr. 1.

Z powodu wspaniałego zwycięstwa listy Marszałka Józefa Piłsudskiego, zebrało się kilka tysięcy publiczności na placu kolejowym, skąd w szeregach z orkiestrami na czele udali się przez ul. Krakowską na plac Sobieskiego.

Tutaj z balkonu starostwa przemówił do zebranych prof. Kautzki, dając wyraz radości społeczeństwu z powodu zwycięstwa listy rządowej. Przemówienie swoje zakończył prof. Kautzki okrzykiem na cześć Rzeczpospolitej, Prezydenta Ignacego Mościckiego i Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Okrzyk ten powtórzyły tysięczne tłumy zebranych z entuzjazmem. Po odegraniu kilku pieśni, zebrani rozeszli się spokojnie do domów, wysyłając przedtem delegację wszystkich organizacyj i stowarzyszeń do starostwa, które to na ręce urzędującego p. starosty Sokołowskiego złożyły życzenia dla pana Marszałka Piłsudskiego.

Gwoli wytłumaczenia.

Czy p. Witos płaci podatki.

Po mieście opowiadają sobie ludzie jakoby bardzo zasobny kmieć p. Wincenty Witos od niepamiętnych czasów nie płacił żadnych podatków Państwu polskiemu. Wierzyć się nie chce, że taka rzecz mogłaby być prawdziwą.

Skoro jednak ludziska opowiadają, że zjechała komisja z Warszawy w celu zbadania tej afery, dobrzeby było gdyby odpowiednie czynniki wyjaśniły co jest prawdą w tej sprawie.

Niebywały skandal na kolei.

Pan S. jest zastępcą naczelnika stacji w Tuchowie. Pozatem prowadzi sklepik obok kolei, z którego ciągnie dobre zyski. Wszystko to byłoby może w porządku i nie wsławiłby się p. S. na cały okręg tuchowski, jak to się stało w ostatnich dniach. Aliści zapragnął p. S. zabawić się w egzekutora i w tym charakterze nabawił się niemiłego kłopotu.

Do kasy biletowej w Tuchowie przyszło dziecko pewnego biedaka, żądając 2 bilety szkolne miesięczne dla siebie i siostrzycki, dając 20 zł. kasjerowi.

Kasjer p. S. poznawszy, że uczeń jest synem dłużnika ze sklepiku, zabrał dziesięć złotych na konto długu, zaś wydał dziecku tylko jeden bilet szkolny. Chłopiec zrozpaczony nie mając biletu a wiedząc, że w domu nie znajdzie potrzebnej sumy na kupienie go, podrobił bilet, zmieniając na nim datę, aby się dostać do szkoły. Fatum chciało, że kontrolor złapał chłopca. Epilog, chłopak wypędzony z gimnazjum, zaś haniebny postępek urzędnika kolejowego, znajdzie swój epilog w sądzie.

Z miasta.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Rzeźnia miejska jest już prawie na ukończeniu. Miasto uzyskało tanio kredyty z Min. Opieki Społecznej na wykończenie budowy rzeźni.

Na ulicy Targowej powstał dzięki inicjatywie inż. Wojewskiego wspaniały skwer, który jest naprawdę ozdobą miasta.

Dlaczego jednak nie zajmą się odpowiednie czynniki zasypaniem młynówki na ul. Lwowskiej, aczkolwiek sekcja sanitarna powiatowa od dawna się tego domaga.

Ojciec zadżumionych
czyli spóźnione treny Centrolewu.

Pięć razy księżyc odmienił się złoty,
Jak na Kleparzu rozbiłem namioty,
A choć już wówczas zdradziła mnie żona,
Miałem przy sobie trzech synów, trzy córki;
Cała rodzina, dziś już pogrzebiona,
Przybyła ze mną... życzenia, laurki
Wiozłem na grzbietach moich dromaderów;
Śnił mi się żywot świetnych bohaterów,
I hożej dziatwy otoczony wiankiem,
Marzyłem słodko, żem Sławy kochankiem.
Nagle do mego płóciennego dworu
W tej kwarantannie wszedł anioł pomoru.
O, niewiadoma ta boleść nikomu,
Jaka się w mojem sercu dziś zamyka!..
Wracam na Wiejską, do mojego domu —
W dziedzińcu moim postać pułkownika
Zapyta: — starcze! Gdzie są twe dziatki?
Ławy, tak puste, jak bez ptaków klatki,
Pytać mnie zaczną o synów, o żonę,
O córki moje — wszystkie pogrzebione,
Tam, w smutnych izbach wyborczych lokali...
I nawet woźni będą mnie pytali,
Com z mej rodziny uczynił pogłowiem.
Gdy zapytają, cóż ja im odpowiem?
Jakże mi z gardła wydusić wyrazy,
Że zmarły — wszystkie od jednej zarazy,
Że szał partyjny był źródłem choroby,
Co im przedwczesne wykopała groby??

Warszawa. **Klin**

Epilog skandalu w Sokole.

Jak się dowiadujemy kłamliwa i ordynarna notatka o wieczorku w Sokole umieszczona w 47 Nr. „Pracy" zawierająca napaść na panią F. znalazła swój wyraz w obiciu „redaktora" przez 2 oficerów 16 p. p.

Poświęcenie sztandaru Państw. Szkoły Ogrodniczej.

Dnia 13 bm. w dzień patrona szkoły św. Stanisława Kostki odbyła się cicha bez rozgłosu uroczystość poświęcenia sztandaru tutejszej Państwowej Szkoły Ogrodniczej. O godzinie 8-mej rano odprawił najprzewielebniejszy ks. biskup E. Komar w pięknie udekorowanym kościele O. O. Filipinów mszę świętą, podczas której wszyscy uczniowie z dyrektorem na czele przystąpili do Komunji świętej.

Po mszy św. dokonał ks. biskup poświęcenia sztandaru, na którego jednej stronie widnieje Orzeł Biały a na drugiej wizerunek św. Stanisława Kostki z napisem: „Błogosław naszej pracy" i przemówił w prześlicznych słowach do zgromadzonej młodzieży, poczem odbyła się wspólna fotografja przed kościołem.

Popołudniu o godz. 3. odbyła się w pięknie przystrojonej sali naukowa akademja, którą zaszczycił swem przybyciem naj. ks. biskup Komar. Złożyły się na nią: śpiewy, deklamacje i przemówienia uczniów, dyrektora i księdza biskupa, poczem nastąpiło wbijanie gwoździ pamiątkowych, w drzewce sztandaru przez księdza biskupa, grono nauczycielskie i uczniów.

Zaznaczyć należy, że fundusz na sprawienie sztandaru uzyskano z dochodu, który dała wystawa ogrodnicza, urządzona przez szkołę w r. 1927, a sztandar poświęcono w tym roku, jako w 50. letnią rocznicę istnienia szkoły.

Powstała ona jako miejska szkoła ogrodnicza w listopadzie 1880 r. W roku 1889 została przejęta przez dawny Wydział Krajowy we Lwowie — jako Krajowa Szkoła Ogrodnicza, po przeniesieniu do Tarnowa Szkoły Ogrodniczej z Czernichowa pod Krakowem. W roku 1929 od kwietnia po zlikwidowaniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, jako następcy Wydziału Krajowego, została szkoła upaństwowiona i przejęta przez Ministerstwo Rolnictwa.

Pierwszym kierownikiem szkoły był śp. nauczyciel tutejszej ówczesnej szkoły etatowej p. Walenty Tarsiński, następnie śp. Wojciech Maciaszeka, obecnie p. Józef Drewko.

Szkoła rozwija się stale i kiedy w r. 1880 zapisało się do niej 8 uczniów, obecnie liczy ich 54. Brak miejsca stoi na przeszkodzie w przyjmowaniu większej ilości uczniów do zakładu. Szkoła wydała dotąd wielu światłych i dzielnych ogrodników i przyczyniła się bardzo do rozszerzenia wiedzy ogrodniczej w kraju.

Życzymy jej, by pod nowym sztandarem rozwijała się dalej coraz pomyślniej — Bogu na chwałę, Ojczyźnie na pożytek.

—o—

O budynek dawnego sądu okręg.

Od kilku dni kulturalne koła Tarnowa frapuje wiadomość o odkryciach jakie poczyniono w budynku dawnego Sądu okręgowego przy ul. Bernardyńskiej. Oto po usunięciu podłogi i przekopywaniu ziemi, znaleziono zemszałe resztki trumien i kości, nieco niżej zaś szczątki sklepień podziemi. Bardziej senzacyjnemi okazały się jednak odkrycia jakie przeprowadzono w murach budynku. W pewnem miejscu odkryto w grubości muru, nienaruszone kręte schody, prowadzące na dach, na ścianach zaś z pod tynku wydobyto łuki okien gotyckich i tęczy, wreszcie najciekawsze duży fragment malowidła ściennego. Na razie na podstawie powierzchownych oględzin dało się ustalić, że górna późniejsza warstwa malowidła o motywach barokowych może pochodzić z XVII w. pod nią jednakowoż ukazuje się warstwa dolna wcześniejsza, której staranne i troskliwe oczyszczenie pozwoli niewątpliwie na dokładniejsze określenie wieku i stylu.

Odkrycia te nie są niespodzianką dla niewielu osób interesujących się historją zabytków Tarnowa. Wiadomo bowiem, że budynek w którym dokonano odkryć, to dawny kościół bernardyński, postawiony przez Jana Amora Tarnowskiego w r. 1468, wraz z klasztorem siedziba zakonu bernardyńskiego do r. 1789. W roku tym skonfiskowany przez rząd austrjacki, przebudowany został na dom mieszkalny. Wiadomo również, że budynek ten wraz z przyległym klasztorem (dawne więzienia), był obronny, otoczony murem i zaopatrzony w broń ręczną i działa. Pod tym względem ciekawe światło rzucają nań wiadomości wydobyte z mroku kronik klasztornych, otaczając go urokiem minionej chwały i wydartej mu dostojności. Świadczą o tem dzisiaj tylko okruchy kości dostojników klasztornych i rycerstwa poległego w walkach ze Szwedami, pochowanego w murach kościoła oraz ślady stylowej architektury i dekoracji, zmasakrowane młotem austrjackiego wandalizmu.

W związku z zainteresowaniem jakie wzbudził ostatnio budynek dawnego sądu, powstał w kołach magistratu projekt, który zasługuje na jak najsilniejsze poparcie szerokich sfer kulturalnych miasta. Chodziłoby mianowicie o wykupienie budynku przez miasto z rąk prywatnych, odrestaurowanie go w duchu stylu, a następnie przeniesienie doń biur magistratu z ratusza, który wówczas mógłby być oddanym na pomieszczenie muzeum. Projekt ten wzbogaciłby miasto o jeden budynek zabytkowy, zwiększając tem samem atrakcyjność miasta pod względem turystycznym.

Dr. J. D.

Z Instytutu Muzycznego.

Dnia 8 go listopada urządził Instytut Muzyczny koncert, który odbył się w sali kasyna miejskiego.

Występ p. Zofji Adamskiej doskonałej wiolenczelistki i dr. Adolfa Billiga skrzypka, który wykazał w trio d-mol Mendelsona dużą technikę, spotkał się z dużym uznaniem zebranej publiczności.

Z Brzeska.
Obchód 12-lecie Niepodległości. Wiceminister Pieracki w Brzesku. Duży sukces listy Nr. 1.

Uroczyście obchodziło nasze miasto. Święto 12-lecia Niepodległości przypadające na dzień 11 listopada. W wigilję święta wieczorem odbył się capstrzyk i pochód z lampionami oraz z muzykami przez miasto, zaś dnia 11 listopada, odprawionem zostało w kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo, po którem podniosłe kazanie patrjotyczne wygłosił ks. poseł dr. Cznj.

Na uroczystości zjawili się: przedstawiciele władz pp. Starostę Hałacińskim i komisarzem miasta Kolasem na czele, wszystkie związki i stowarzyszenia oraz wielkie masy publiczności. Honorową asystę tworzyła kompania Strzelca, którą dowodził komendant Kapustka.

Po nabożeństwie uformował się pochód ulicami miasta do Sokoła gdzie odbyła się uroczysta Akademja. Zagaił ją członek Zarządu Tow. Strzeleckie go p. Jasiewicz, kreśląc w barwnych słowach tak przebieg walk Narodu Polskiego o Niepodległość jak i wielkie czyny Wodza Narodu J. Piłsudskiego. Mowcę nagrodzono oklaskami. Następnie grono uczniów gimnazjalnych pod batutą prof. Garyziela wykonało przy współudziale p. Wolnówny kilka pieśni, zaś uczeń Kolosiński oddeklamował z przejęciem, zapałem mocny i piękny wiersz specjalnie na uroczystość napisany wiersz przez p. St. H., za co tak wykonawcę jak i autora nagrodzono hucznemi oklaskami.

Wieczorem odegrało kółko dramatyczne Zw. Strzeleckiego, tryskające humorem krotochwilę żołnierską p. t. „Jak kapral Szczapa wykiwał śmierć", w której zbierali zasłużone laury p. Berkowski jako Szczapa i p. Kubalanka w roli bezceremonialnej a okrutnej „czekistki".

Dnia 14 bm. bawili w Brzesku w związku z odbywającem się zgromadzeniem BBWR. pp. wiceminister spraw wewnętrznych Pieracki i kierownik wojewódzkiej organizacji BBWR. dr. Kaplicki. P. wiceminister wygłosił przytem blisko godzinny referat o położeniu politycznem i gospodarczem Polski. Przemawiali również pp. Patyna, Starzyk ks. poseł dr. Czuj i Katryniak. Zebranie zakończyło się odpowiednią rezolucją prorządową.

Wybory odbyły się w powiecie naogół spokojnie i mimo niepogody udział głosujących był dość wysoki a w Brzesku i miasteczkach dochodził nawet do 90% głosujących, gdzie też padło stosunkowo najwięcej głosów na listę rządową.

Duże wyrobienie polityczne okazali zwłaszcza mieszkańcy Brzeska bowiem na ogólną liczbę 2495 oddanych ważnych głosów: na listę Nr. 1. głosowało 2.091 osób, na listę Nr. 7. 256 osób a na listę Nr. 14 tylko 127 osób.

Jeśli się zważy że przy wyborach wr. 1928 na listę Nr. 1 padło 655 głów, na listę Nr. 2 (socjaliści) 92 głosy, na Nr. 25 (piast) 28 głosów, na Nr. 30 (kat. lud.) 217 głosów i na Nr. 17 (sjoniści) 407 głosów, to przyznać trzeba że trzykrotnie zwiększyła się liczba głosów oddanych na BBWR.

Nie obeszło się także i bez nieszczęśliwego wypadku. Oto w Jadownikach zmarł nagle — prawdopobnie na udar serca, tuż przed oddaniem głosu, w lokalu wyborczym emerytowany nauczyciel Zgłobisz. Zainteresowanie wyborami było wielkie, zwożono także starców i chorych do urny wyborczej, co świadczy tak o zaciętej walce wyborczej, jak i o coraz większem wyrobieniu politycznem ludności. Niestety wsie steroryzowane przez naganiaczy centrolewu nie dopisały.

Obwieszczenie.

W myśl reskryptu Starostwa z dnia 1 sierpnia 1930 r. L. XL. 218/30 zarządził Magistrat miasta Tarnowa uchwałą z dnia 7. listopada br. przymusową akcję tępienia szczurów na całym obszarze m. Tarnowa.

Do tego tępienia zobowiązany jest każdy właściciel realności, oraz hoteli, restauracyj, kawiarni, sklepów i składów spożywczych, jatek, warsztatów wszelkiego rodzaju, masarni, piekarni, fabryk (szczególnie mydeł), młynów, składów skór i t. p.

Tępienie szczurów odbywać się będzie jednocześnie na całym obszarze miasta dnia 26 listopada br. od godz. 15-tej do godz. 17-tej, zaś nabywanie trutki „**Ratopax**" w dniach 24 i 25 listopada w lokalach sprzedaży poniżej oznaczonych od godz. 10-tej do godz. 12-tej i od godz. 14-tej do godz. 17-tej.

„**Ratopax**" nieszkodliwy dla ludzi i wszystkich zwierząt domowych: psów, kotów, drobiu, królików, prosiąt itp.

URZĄD SKARBOWY
Podatków i Opłat Skarbowych
w Tarnowie. L. 10645/2/30.

Tarnów, dnia 6 listopada 1930.

OKÓLNIK

w sprawie wnoszenia podań o ulgowe świadectwa przemysłowe na r. 1931.

Indywidualne podania o przyznanie ulgowych świadectw przemysłowych na rok 1931 mogą być wnoszone do właściwych Urzędów Skarbowych Pod. i Opł. Skarb. przed rozpoczęciem się roku podatkowego najpóźniej do 15 grudnia 1930. Tylko w tym zakreślonym terminie wniesione podania mogą liczyć na przychylne traktowanie. Podania o ulgowe świadectwa przemysłowe wniesione po zakreślonym wyżej terminie nie będą wogóle rozpatrywane.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Pod. i Opł. Skarb.
Inspektor Skarbowy: **Manaczyński**.

Przetarg.

W tutejszej Państwowej Szkole Ogrodniczej ma być przebudowany budynek gospodarczy i dobudowana dalsza część tegoż.

Plany są do przejrzenia w Dyrekcji tejże szkoły, gdzie też należy składać oferty na budowę najpóźniej do 30 listopada 1930.

Tarnów, dnia 19. XI. 1930.

Józef Drewko
dyrektor.

Cała Polska wie że najlepszem piwem jest

Piwo Lwowskie

Zastępstwo:
Dr. Zygmunt Silbiger, Tarnów
plac Katedralny — Telefon 128.
ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!

„WUDETA“
NAJNOWSZA MARKA
śniegowców i kaloszy
wyrabiane nowoczesnem urządzeniem, z najlepszej gumy **są trwałe lekkie i tanie**
Skład Konsygnacyjny:
Tarnów ul. Krakowska
Hotel Bristol

BIURO REWIZYJNE
DLA KSIĘGOWOŚCI i RACHUNKOWOŚCI HANDLOWEJ
JÓZEFA MÜLLERA
— tłumacza sądowego i zaprzysięgłego rewizora księgowego —
mieści się obecnie
przy ul. Krasińskiego 5. II. p. (róg ulicy Krakowskiej)

Browar X. R. Sanguszki
poleca swoje wyroby:
Zdrój tarnowski
Piwo bawarskie
Porter

Mercedes-Benz

to
najelegantsze najtrwalsze najbezpieczniejsze automobile w dobie dzisiejszej.

Zastępstwo:
Inż. B. Landau, Kraków
ul. Podwale 5.

Arch. Michał Mikoś
BIURO ARCHITEKTONICZNE i BUDOWLANE
ul. Kolejowa 5. (Hotel Polski.
Wykonuje obecnie projekty, jakoteż przeprowadza wykonanie budowli z zakresu budownictwa monumentalnego, utylitarnego, wiejskiego i kolejowego.
Sporządza plany kościołów, dworów pałaców, plebanij, will, domów czynszowych, urządzeń wnętrz; obejmuje nadał budowle te we własne przedsiębiorstwo.
Obejmuje też nadzory techniczne wszelkiego rodzaju budowli, jakoteż zastępstwo stron jako rzeczoznawca sądownie zaprzysiężony. Prowadzi nadal bardzo bogato wyposażony hurtowny i detajliczny skład materjałów budowlanych.

BIURO ARCHITEKTONICZNE i BUDOWLANE
Inż. EDWARDA OKONIA
architekty w Tarnowie
ul. Żabnieńska 8.
parter wykonuje: Telef. 236.
plany, kosztorysy, oszacowania, obliczenia statyczne i budowy kościołów, dworów, szkół, plebanji, domów mieszkalnych, budynków fabrycznych, zabudowań gospodarczych, wystaw sklepowych i wszystkich robót w zakres budownictwa wchodzących.
NADBUDOWY i PRZEBUDOWY domów oraz pojedynczych mieszkań wykonuje się na dogodnych warunkach zapłaty.
OSZACOWANIA uskutecznia się dla sądu, banków i urzędu skarbowego.

Zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność, że prowadzę nadal po moim ś. p. mężu
ZAKŁAD KRAWIECKI
pod kierownictwem najlepszej wykwalifikowanej siły fachowej i przyjmuję wszelkie roboty cywilne i wojskowe.
Wielki wybór MATERYJ krajowych i angielskich.
z poważaniem
B. NIEDZIELSKA
Tarnów, Krakowska 34.

LOKALE
do wynajęcia
jasne i obszerne niefrontowe, nadające się doskonale na lokale przemysłowe w śródmieściu.
Wiadomość w Admin. »Hasła«.

Chcesz przekonać się z jakiego piernika będą w „Warszawiance“ Mikołaje?
Wstąp i kup jedną sztukę piernika za 10 gr.
CENA REKLAMOWA.

Dogodna komunikacja autobusem „LANCIA“
JASŁO--KRAKÓW
przez Brzostek, Pilzno, Tarnów, Wojnicz, Brzesko, Bochnię, Niepołomice, Wieliczkę kursuje codziennie autobus „Lancia“ luksusowo wyposażony, z centralnem ogrzewaniem. Ceny biletów jak trzeciej klasy biletów kolejowych.
Odjazd z Jasło o godz. 6·30 rano, odjazd z Tarnowa o g. 8·15, odjazd z Krakowa o godz. 16-tej.
Przyjazd do Krakowa o godz. 10·30, przyjazd do Tarnowa o godz. 18·30, przyjazd do Jasła o godz. 21-szej.
Bliższych informacyj udziela p. Br. Kalicki, Tarnów, Ogrodowa 44. Tel. 391.

PANNA z ukończonym II-gim kursem seminarjum naucz. **poszukuje korepetycji** dla klas niższych szkoły powsz. Wiadomość w Admin. »Hasła«.

KOKS
kowalski i do centralnego ogrzewania najkorzystniej i najtaniej dostarcza
GAZOWNIA MIEJSKA w Tarnowie

NA GWIAZDKĘ!
Nabyć można gramofony i rowery po cenach bardzo niskich tylko w firmie
A. FEUER
Mechaniczno - techniczna pracownia ul. Wałowa.

APTEKA
na prowincji w okolicy Tarnowa zaraz do sprzedania tylko za gotówkę.
Bliższa wiadomość w Red. »Hasła«

Wydawca i odpowiedzialny Redaktor Jan Kulesza. — W drukarni L. Styrny w Tarnowie.